

Memòria 2022

Fundació Ferrer i Guàrdia

www.ferrerguardia.org

936 011 644

fundacio@ferrerguardia.org

C/Avinyó 44, 1r. 08002 Barcelona

-



Índex

Qui som?	5
Activitats 2022	6
Àmbits d'actuació	8
Què fem?	10
Informe econòmic	24
Comunicació	25
El nostre equip	26
Amb qui treballem?	28
Aliances estratègiques i plataforma	29
Col·laboracions	30
Suport	31



QUI SOM?



Missió

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia és una entitat sense ànim de lucre que des del 1987 treballa en els àmbits de la laïcitat, joventut, educació, participació democràtica, ciutadania i polítiques públiques, generant coneixement, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i donant suport al moviment associatiu, per tal de promoure l'emancipació ciutadana d'acord amb els ideals ferrerians de lliurepensament, autonomia, igualtat i cohesió social.



Visió

La Fundació vol esdevenir un *think tank* de referència en la investigació, l'assessorament i el disseny de polítiques públiques vinculades a l'educació, la joventut, la laïcitat i les llibertats, fomentant l'emancipació i la participació ciutadana activa i crítica.



Valors institucionals

Aprofundiment democràtic i associacionisme

Promovem la construcció d'una ciutadania activa i participativa.

Educació

Propugnem l'enfortiment de l'escola pública influint en el disseny de les polítiques educatives i generant coneixement.

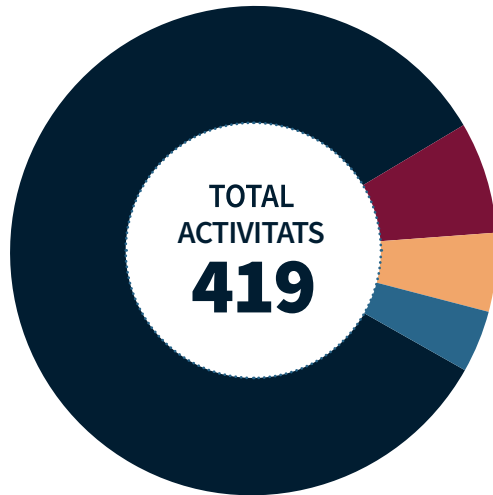
Apoderament juvenil

Aportem eines per assolir l'emancipació de les persones joves.

Laïcitat i pensament crític

Reivindiquem la llibertat de consciència individual i la preservació d'un espai públic lliure i igualitari.

ACTIVITATS DEL 2022



83,3%
Sessions i grups de treball

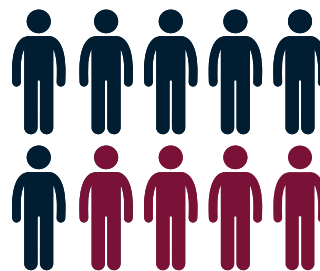
5,2%
Jornades i seminaris

7,4%
Presentacions

4,1%
Formacions

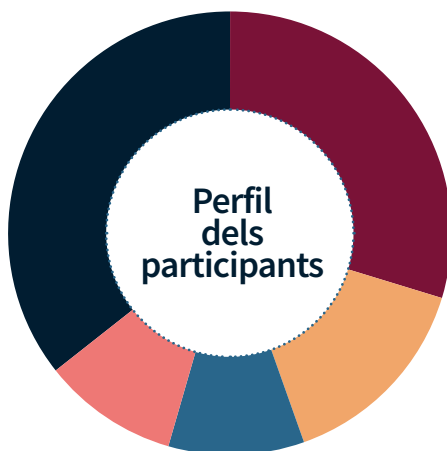
TOTAL PARTICIPANTS
6.885

ENTITATS PARTICIPANTS
432



61,95%
dones

● dones
● homes



36%
Professionals

30%
Infància i adolescència

15%
Joves

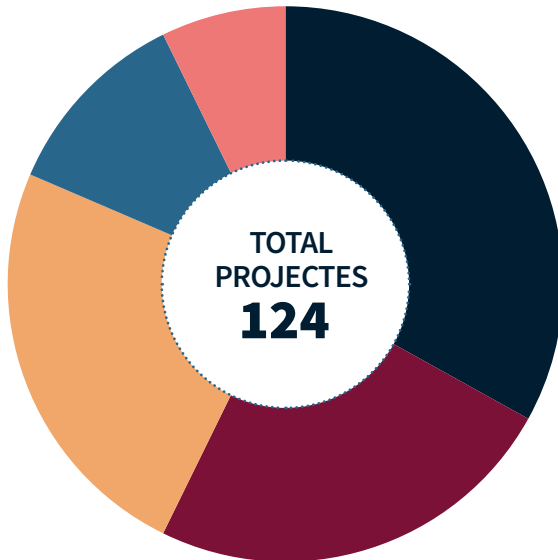
10%
Entitats sense ànim de lucre

10%
Ciutadania general



ÀMBITS D'ACTUACIÓ

PROJECTES I ACCIONS SEGONS ÀMBIT



41

Participació

30

Joventut

30

Polítiques i drets socials

14

Laïcitat i llibertats civils

9

Llegat de Ferrer i Guàrdia

Participació

Per una ciutadania activa i participativa

La participació de la ciutadania a través de processos, espais institucionals i l'associacionisme són un senyal de la dimensió democràtica d'una societat. Una de les nostres principals línies de treball és proveir eines i dades que permetin aprofundir i impulsar una participació de qualitat. Dissenyem, dinamitzem i avaluem processos i espais de participació ciutadana per a la coproducció de polítiques i planificacions estratègiques. En els nostres processos, incorporem l'ús de plataformes digitals per a facilitar la inclusió de tots els agents, consolidar la transparència i avançar cap a la rendició de comptes.

Joventut

Situem en el centre les polítiques de joventut

Promovem l'emancipació de les persones joves perquè puguin desenvolupar la seva autonomia en unes condicions de vida dignes. Ho fem a través de la recerca social aplicada i la innovació, amb propostes de millora per a unes polítiques de joventut transformadores. També acompanyem en el disseny de polítiques públiques i processos que situïn en el centre de les necessitats de les persones joves estimulants la seva participació. Impulsem l'ocupabilitat de les persones joves per mitjà de la valoració de les competències associatives, generant coneixement sobre els processos d'emancipació i capacitant a professionals, representants i entitats per afavorir actuacions més eficaces per atendre les desigualtats.

Laïcitat i llibertats civils

Pensament i ciutadania crítica

Persegüim l'objectiu d'assolir la màxima llibertat de les persones perquè puguin participar en plenitud en la vida civil i política. Per aconseguir una ciutadania lliure, defensem el pensament crític i la laïcitat com dos elements imprescindibles. Traslladem la nostra visió a la societat mitjançant estudis, publicacions i jornades que estimulin la reflexió i el debat sobre aquests principis necessaris per a una democràcia. Propugnem una educació en valors a través de projectes que promouen el pensament crític, la igualtat i la no discriminació, aprofundint en temes clau d'actualitat com la necessària construcció de la ciutadania sociodigital.

Llegat de Ferrer i Guàrdia

Recuperar vida i obra del fundador de l'Escola Moderna

Ferrer i Guàrdia és una persona transcendental per a la pedagogia del nostre país i mereix un reconeixement major. Reivindiquem els valors que van impulsar l'Escola Moderna com són l'autonomia, l'emancipació, la llibertat i la igualtat social amb l'objectiu de dignificar la seva figura i evitar que caigui en l'oblit. A través de la conservació de l'arxiu de la biblioteca i amb actes de divulgació, promovem la preservació i difusió del seu llegat.

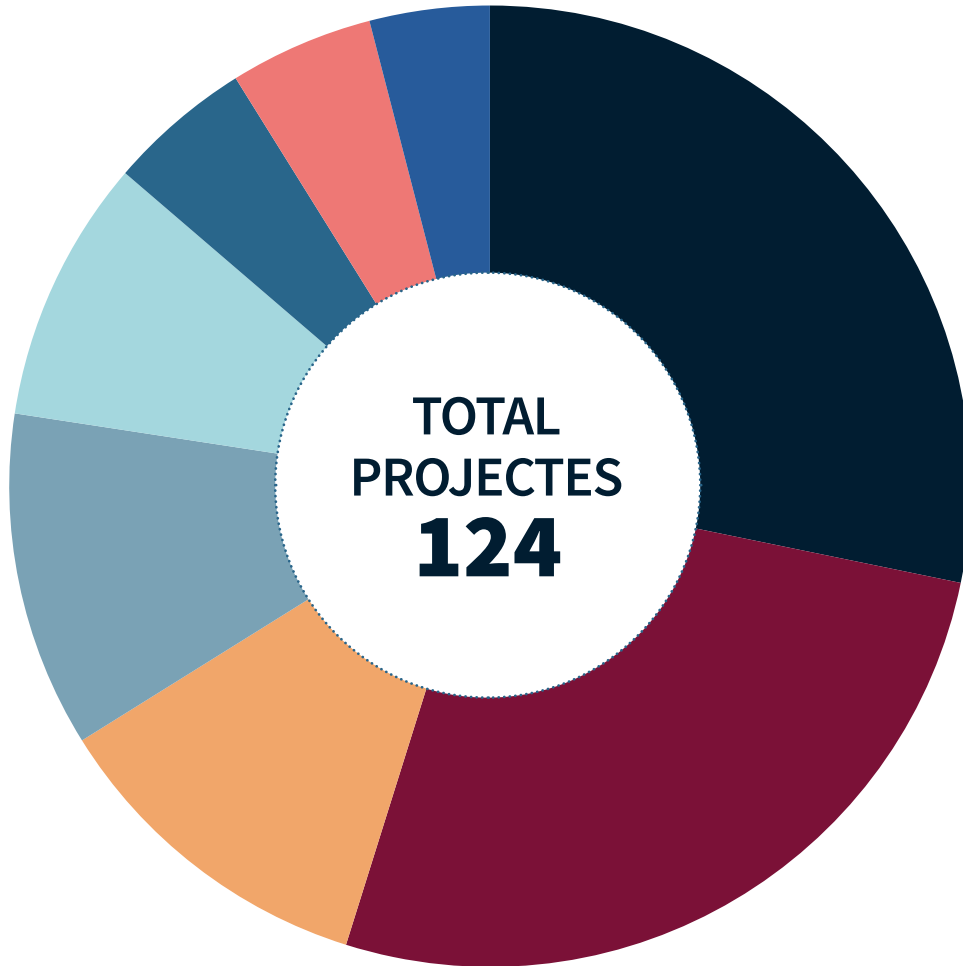
Polítiques i drets socials

Igualtat, autonomia i cohesió social

Busquem millorar les polítiques per garantir els drets socials i permetre desenvolupar vides dignes amb autonomia, igualtat i cohesió social. Ho fem mitjançant la planificació estratègica en àmbits com l'educació, la infància i l'adolescència, i amb programes de salut i de prevenció d'addiccions. També capacitem a professionals en l'atenció de les necessitats de les persones grans. Incidim en l'abordatge de les bretxes sociodigitals que són el resultat de desigualtats socials prèvies amb l'objectiu d'aconseguir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit digital.

QUÈ FEM?

PROJECTES I ACCIONS SEGONS TIPOLOGIA



34

Planificació estratègica

34

Dinamització d'espais i processos participatius

14

Jornades i actes

14

Propostes d'incidència

11

Recerca social

6

Publicacions

6

Programes amb persones joves

5

Formació i capacitatció

...sua ambor a la joventut. Nous canvis
...nys burocratització,
...olucionari, però també està regit per interessos
...tats
...



PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

Els plans estratègics són un instrument de la planificació de les polítiques públiques amb la finalitat de respondre els interessos i necessitats de la ciutadania. Aquest 2022 hem realitzat la diagnosi, el disseny i l'avaluació de plans en els àmbits de joventut, equipaments, educació, salut, igualtat, infància i participació comunitària.

QUÈ HEM FET?



DESTAQUEM

Abandonament escolar prematur des de la perspectiva de gènere

Aquest pla analitza per primera vegada a Catalunya l'abandonament escolar prematur de les noies, un fenomen ignorat durant molts anys pel major abandonament masculí. El document inclou aproximacions teòriques, les conseqüències concretes per les dones que no finalitzen estudis postobligatoris, així com propostes d'intervenció en clau local. Amb aquest pla es vol aconseguir adaptar els recursos i serveis de transicions juvenils i segones oportunitats per garantir un accés igualitari a les noies.

Plans locals d'entitats de Vic i Barberà del Vallès

Són planificacions estratègiques per plantejar mesures que dotin el teixit associatiu d'eines, mecanismes i recursos amb la finalitat que puguin realitzar la seva activitat de manera autònoma i independent. Aquests plans incorporen una diagnosi sobre la realitat de les entitats en el municipi i orienta les futures polítiques municipals. L'objectiu últim d'aquest tipus de planificació és impulsar la vida associativa de la localitat detectant necessitats, problemàtiques i reptes de futur.

DINAMITZACIÓ D'ESP AIS I PROCESSOS PARTICIPATIUS

Els projectes de dinamització d'espais i processos participatius es cataloguen en tres àrees: la dinamització de la plataforma Decidim, el disseny i dinamització de processos participatius i la dinamització d'espais i òrgans de participació.

QUÈ HEM FET?



DESTAQUEM

Simulacre de vot electrònic per a la plataforma Decidim

A mitjans de febrer, vam donar suport en una prova de votació electrònica juntament amb punts de votació presencial a través de la plataforma Decidim per l'Ajuntament de Barcelona. El simulacre tenia com a objectiu detectar errors en el sistema de vot híbrid amb la voluntat de poder-la introduir en futurs processos de participació ciutadana.

Coordinació del Congrés de la Joventut de Catalunya

En el Congrés de la Joventut de Catalunya celebrat entre el 17 i 19 de març, des de la Fundació vam donar suport en la coordinació de l'esdeveniment, així com en la dinamització de dos dels sis eixos estratègics a debatre. En concret, van ser "Transicions juvenils: educació i ocupació, habitatge i salut" i "Connexions i transformació digital".

Congrés d'Entitats de L'Hospitalet de Llobregat

La Fundació va coordinar i dinamitzar el Segon Congrés d'Entitats de L'Hospitalet de Llobregat, una trobada per debatre les actuacions i reptes de futur amb l'objectiu d'enfortir el teixit associatiu. L'acte va comptar amb la participació de 220 persones representants de prop de 160 entitats.

RECERCA SOCIAL

La recerca social busca generar coneixement per la millora de les polítiques públiques i dels projectes del Tercer Sector. Les àrees d'estudi de la Fundació durant aquest any s'han centrat en la inclusió digital, l'abordatge de les bretxes sociodigitals a través de la participació i l'avaluació de projectes de noves oportunitats educatives.

QUÈ HEM FET?

5 Participació

2 Joventut

4 Polítiques i Drets socials

TOTAL
PROJECTES
11

Estudis

- Mapatge d'activitats extraescolars a la ciutat de Barcelona
- Reptes en la implementació de Decidim: estudi pel foment de la qualitat democràtica en participació, polítiques públiques i processos socials mediatos tecnològicament
- Baròmetre del Tercer Sector Social a Catalunya. Edició 2022
- Avaluacions d'investigacions de l'Agència Catalana de Joventut
- Drets digitals d'infants i adolescents a Catalunya
- Informe sobre entitats d'utilitat pública
- Digitalització i simplificació dels processos administratius de les convocatòries de finançament públiques
- La prevenció i millora de la salut dels i les joves de l'Alt Empordà
- ParticipaTIC: estratègies de capacitació digital des de la participació i la inclusió digital entre col·lectius d'adolescents i joves

DESTAQUEM

Activa't 2022: Avaluar projectes de noves oportunitats educatives

El projecte Activa't 2022 ha consistit en la creació d'una eina d'autoavaluació per a projectes de noves oportunitats educatives. En col·laboració amb organitzacions d'aquest àmbit, s'ha realitzat una prova pilot i s'ha elaborat una guia amb els principals indicadors i dimensions.

Enquesta Bretxa i Capacitació Digital a Espanya

El primer estudi a Espanya dedicat exclusivament a tractar la bretxa i la capacitació digital. A partir d'una enquesta estatal, s'analitza l'exclusió i inclusió digital a partir de les tres dimensions de les desigualtats sociodigitals: l'accés, l'ús i l'aprofitament.

PROGRAMES AMB PERSONES JOVES

La Fundació es proposa millorar les condicions de vida de les persones joves i el seu apoderament mitjançant programes d'intervenció. També busca l'impuls de l'educació en valors i posar en valor la pràctica associativa com espais de vertebració social.

QUÈ HEM FET?

3 Laïcitat i llibertats civils

2 Joventut

1 Polítiques i drets socials

TOTAL PROJECTES
6

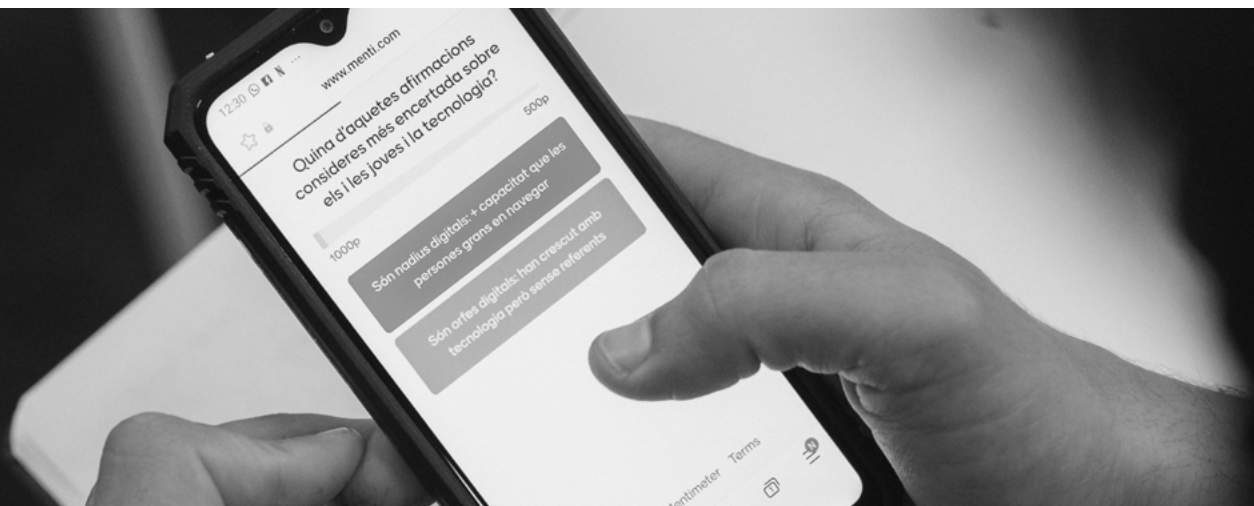
DESTAQUEM

Activa't - Joves Referents

Tercera edició d'aquest projecte per a la vinculació de joves d'orígens diversos en entitats d'oci educatiu. El 2022, es va consolidar el nombre de participants, organitzacions i cursos de formació. En concret, 22 joves participants, set organitzacions que treballen amb persones d'orígens diversos i sis cursos de monitor/a o director/a.

Educació digital

Dotzena edició d'aquest projecte per a la formació i sensibilització dels i les joves sobre educació digital. El projecte va iniciar-se amb un propòsit de prevenció i gestió dels riscos, però al llarg del projecte s'han afegit altres ítems d'interès com les seves potencialitats, la seva gestió del dia a dia, drets digitals, entre altres.







JORNADES I ACTES

El pensament crític, el debat i la reflexió són alguns dels objectius de les jornades i actes que organitza la Fundació. El 2022 s'ha centrat en reivindicar el llegat pedagògic de Ferrer i Guàrdia, però també per dialogar sobre feminismes i interculturalitat.



Què hem fet?

Nombre d'accions → **14**

- 5** Teatre-fòrums sobre igualtat i ciberbullying
- 6** Presentacions de publicacions
- 2** Exposició sobre Ferrer i Guàrdia
- 1** Ofrena floral a Ferrer i Guàrdia

Destaquem



Teatre-fòrums sobre gènere

El 2022, hem representat l'obra "És de conya" en quatre localitats de Catalunya. Es tracta d'una sessió de teatre-fòrum adreçada a un públic juvenil que busca la reflexió al voltant de la violència en la parella, la socialització del gènere, els mites de l'amor romàntic i la identificació i gestió d'aquestes violències. Les funcions es van dur a terme a Almacelles (Lleida), Sant Feliu de Guíxols (Girona), Riudoms (Tarragona) i Barcelona.

Jornada Convivència i Cohesió

Diàleg amb autors de l'Informe Ferrer i Guàrdia 2022 per reflexionar sobre la laïcitat i la interculturalitat. Amb la moderació de Lluís Pérez-Lozano, es va comptar amb les intervencions de Mostafà Shaimi, María Ignacia Ibarra i Víctor Albert. L'acte va servir per presentar la publicació i debatre sobre la instrumentalització política d'aquests dos elements i la creació de comunitarismes homogenis.

FORMACIÓ I CAPACITACIÓ

En la línia de millorar les polítiques públiques i les actuacions del Tercer Sector, impartim cursos de formació i capacitació en algunes de les nostres àrees d'especialització com poden ser la participació digital, l'educació i el desenvolupament de polítiques públiques locals.



Què hem fet?

Nombre d'accions → 5

3 Polítiques i drets socials

2 Participació

Destaquem

Espais de millora de salut mental

Espais de formació i capacitació de la Diputació de Barcelona adreçats a professionals d'ajuntaments i consells comarcals per oferir eines per a la millora de la salut mental per a la seva implementació a nivell local.

Taller sobre educació digital en escoles

Taller sobre relacions i usos responsables de pantalles impartit en l'Escola Calderón de la Barca a l'alumnat de 6è de primària. Es van tractar les violències que es duen a terme a les xarxes, així com les addiccions que es poden generar.

PROPOSTES D'INCIDÈNCIA

Les propostes d'incidència són actuacions de la Fundació per influenciar en l'agenda pública i estimular el debat sobre temàtiques d'interès social. El 2022 hem llençat diferents campanyes comunicatives sobre el llegat pedagògic de Ferrer i Guàrdia i participat en actes sobre llibertats civils i polítiques socials.



Què hem fet?

Total projectes → **14**

- 5** Llegat de Ferrer i Guàrdia
- 4** Polítiques i drets socials
- 3** Laïcitat i llibertats civils
- 1** Joventut
- 1** Participació

Destaquem

Ferrer i Guàrdia i Marta Mata: l'educació per ser persones lliures

Quin va ser el llegat de Ferrer i Guàrdia en la pedagogia contemporània? Responem aquesta pregunta en el primer diàleg Ferrer i Guàrdia, una conversació sobre el fundador de l'Escola Moderna i la seva influència en la pedagoga Marta Mata.

Support a l'associacionisme

Amb l'objectiu de promoure l'aprofundiment democràtic a través d'una societat civil organitzada, des de la Fundació dediquem espais i recursos a prop de vint entitats amb valors progressistes i laics per contribuir al desenvolupament de la seva activitat.



PUBLICACIONS

El coneixement generat per la Fundació aquest 2022 es va centrar en el vincle entre la laïcitat i la interculturalitat, en l'estudi de les bretxes sociodigitals, l'avaluació en els projectes de noves oportunitats educatives i en la divulgació del llegat pedagògic de Ferrer i Guàrdia.



Informe Ferrer i Guàrdia 2022

En aquesta edició, l'informe explora els vincles entre la laïcitat i la interculturalitat. Vuit articles que debaten sobre els equilibris i contradiccions d'aquests dos elements, així com el seu paper en la democràcia. A partir de diferents perspectives, s'analitza el vincle i conjugació en les nostres societats des de l'antiracisme, la descolonialitat o la crítica al relativisme cultural. A més, inclou l'estudi "Laïcitat en xifres 2022" amb les últimes novetats sobre el procés de secularització i les tendències d'adscripcions de consciència de la població espanyola.



Enquesta Bretxa i Capacitació Digital a Espanya

La publicació és una recerca pionera sobre la bretxa i la capacitació digital en la població espanyola. Una base de dades necessària per evidenciar l'exclusió digital dels col·lectius vulnerables i un pilar per desenvolupar estratègies d'inclusió digital. Inclou un informe amb articles dels membres del comitè de persones expertes que reflexionen sobre les actituds respecte les tecnologies digitals, la capacitació digital, la participació política online, la bretxa digital de gènere i les desigualtats i drets sociodigitals d'infància i joventut.



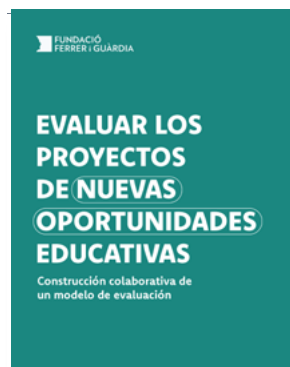
ParticipaTIC: estratègies de capacitació digital des de la participació i la inclusió

L'estudi planteja una metodologia d'avaluació de la participació online per generar propostes i recomanacions davant les bretxes digitals relacionades amb l'aprofitament de les TIC a la infància, l'adolescència i la joventut.



Guia d'avaluació de noves oportunitats educatives

Document que inclou les dimensions i indicadors per a l'autoavaluació de projectes de noves oportunitats educatives des d'una perspectiva multidimensional per millorar l'eficàcia i impacte de les seves actuacions.



Informe Activa't 2022: avaluar els projectes de noves oportunitats educatives

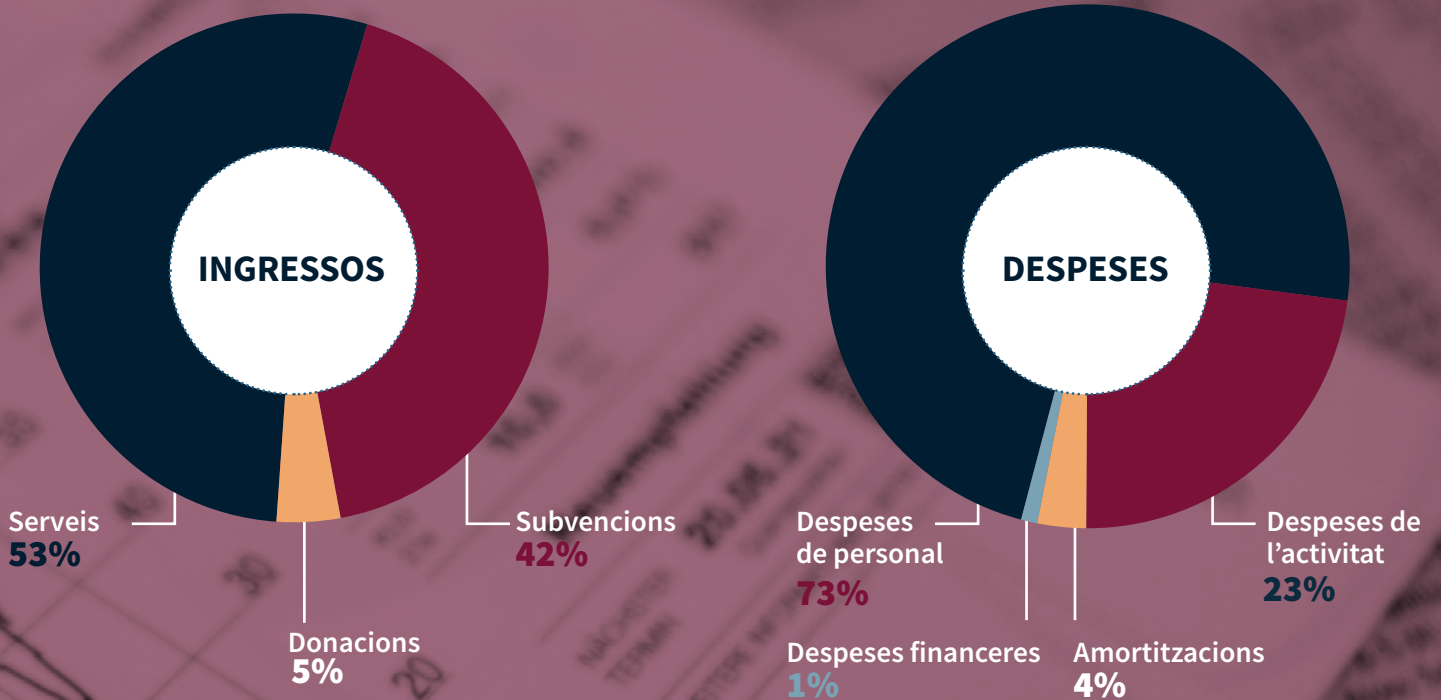
La publicació relata la necessitat i el desenvolupament del procés de creació d'una eina d'autoavaluació per a la millora dels processos d'orientació i acompanyament dels projectes de noves oportunitats educatives



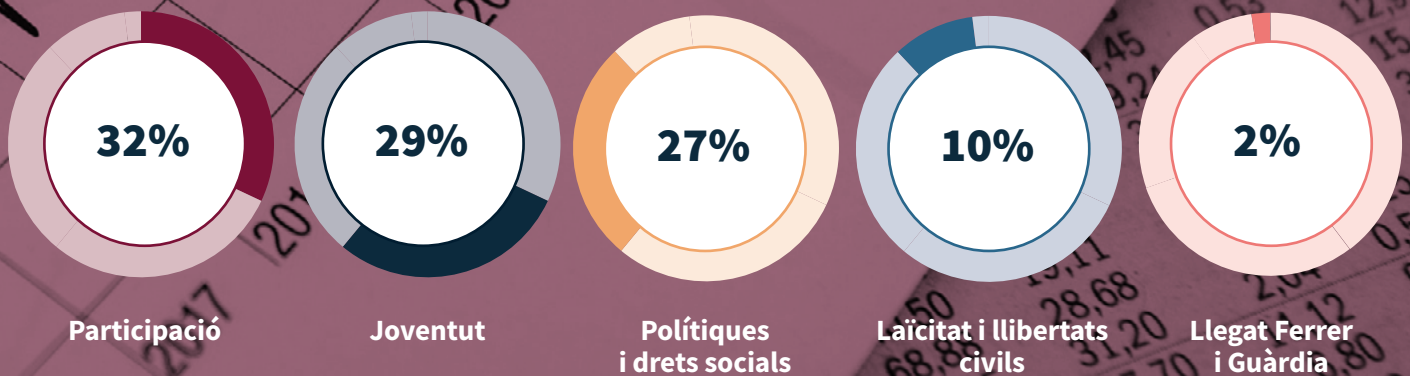
Comunicacions Simposi Ferrer i Guàrdia

Tretze investigacions recollides en aquesta publicació sobre la pedagogia ferreriana i la seva influència. Es tracta de les comunicacions que es van presentar en el I Simposi Internacional Ferrer i Guàrdia amb escrits d'autors de països com Brasil, Portugal, Costa Rica, França i Espanya.

INFORME ECONÒMIC



FONS SEGONS ÀMBITS D'ACTUACIÓ

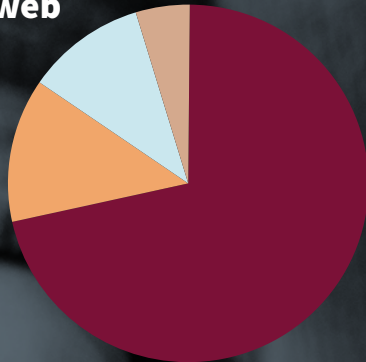


COMUNICACIÓ



76.078
visites a la web

↑ **3,3%**
RESPECTE
2021



Fundació
54.325

Biblioteca
9.899

Blog
8.171

Activa't
3.683



131
Impactes
mediàtics



81
mitjans
digitals



21
butlletins
i portals



25
televisió
i ràdio



4
premsa
escrita



3.005 seguidors
201 publicacions

↑ **3,55%**
RESPECTE
2021



3.432 seguidors
429 publicacions

↑ **7,25%**
RESPECTE
2021



270 subscriptores
1.856 visualitzacions
25 vídeos publicats

↑ **22,7%**
RESPECTE
2021



330 seguidors
67 publicacions

↑ **48%**
RESPECTE
2021



804 seguidors
35 publicacions

↑ **16%**
RESPECTE
2021

“El muro digital de los trámites administrativos deja a los más vulnerables fuera de servicios esenciales”

El País (15/12/2022)



EL NOSTRE EQUIP

PATRONAT



Presidència **Joan-Francesc Pont i Clemente**

Vicepresidència **Vicenç Molina Oliver**

Benet Cases Pallarès

Jaume Pieres Garcés

Josep Sellarès Casajuana

Maria Teresa Subirana García

Pere Vila Cassanyes

Xavier Bretones Hernández

Santiago Castellà Surribas

Vicepresidència **Joffre Villanueva Beltrán**

Secretaria **Pablo Faura Enríquez**

Lluís Pérez Lozano

M^a Assumpta Baig Torras

Andrea Gómez Castillo

(en representació de Acció Escolta de Catalunya)

Carmen Alonso Villaverde (en representació de Esplais Catalans)

EQUIP TÈCNIC



Hungria Panadero Direcció general
Sergi Contreras Gerència
Josep Mañé Recerca
Oriol Alonso Recerca
Sandra Gómez Recerca
Georgina Gilart Projectes
Aida Mestres Projectes
Carlos Ortí Comunicació
Josan Minguela Tècnic de participació digital
Nil Homedes Tècnic de participació digital
Andrea González Disseny gràfic
Lluís Bages Recerca

Marta Fullola Recerca
Lara Fariñas Projectes
Joan Mogas Recerca
Lluc Cahís Recerca
Maria Padró-Solanet Recerca
Diana Cardona Recerca
Mònica Vila Projectes
Joan Gorina Recerca
Marta Navarro Projectes
Isabel Guerrero Projectes
Sandra Ballester Administració i arxiu
Miguel Garau Arxiu

AMB QUI TREBALLEM?

Agència Catalana de la Joventut
Aigües Manresa
Ajuntament d'Alella
Ajuntament de L'Ametlla del Vallès
Ajuntament de Badia del Vallès
Ajuntament de Barberà del Vallès
Ajuntament de Barcelona
Ajuntament de Caldes de Montbui
Ajuntament de Canet de Mar
Ajuntament de Castellbisbal
Ajuntament de Cerdanyola
Ajuntament de Granollers
Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat
Ajuntament de Lliçà d'Amunt
Ajuntament de Martorelles
Ajuntament de Masquefa
Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
Ajuntament de Polinyà
Ajuntament de Premià de Mar
Ajuntament de Rubí
Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Ajuntament de Sant Joan Despí
Ajuntament de Sant Just Desvern
Ajuntament de Terrassa
Ajuntament de Vic
Barcelona en Comú
Ciudades y Gobiernos Locales Unidos
Consell Comarcal de l'Alt Empordà
Consell d'Associacions de Barcelona
Diputació de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

ALIANCES ESTRATÈGIQUES I PLATAFORMES



COL·LABORACIONS

Acció Escolta de Catalunya
 AFEV
 Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya
 Associació Esportiva Ciutat Vella
 Barcelona Activa
 Centro Ernest Lluch – Universidad Internacional
 Menéndez Pelayo
 Colectic
 Consejo de la Juventud de España
 Consejo Estatal de Participación de la Infancia
 y de la Adolescencia
 Consell de la Joventut de Barcelona
 Consell Nacional de la Joventut de Catalunya
 Consell Nacional d'Infància i Adolescència de
 Catalunya
 Escola Lliure El Sol
 Escola Municipal de Segones Oportunitats de
 Barcelona
 Esplais Catalans
 Europa Laica
 Federalistes d'Esquerres
 Fundació ADSIS
 Fundación de Ayuda contra la Drogadicción
 Fundación Dédalo
 Fundación Diagrama
 Fundació Esplai
 Fundació Família i Benestar Social
 Fundació Gentis
 Fundació Intermèdia
 Fundació Marta Mata
 Fundación Pioneros
 Fundació privada Nous Cims
 Fundació Sant Raimon de Penyafort
 Grup sobre Joventut i Societat (Jovis.com)
 Institut Francesc Ferrer i Guàrdia de Sant Joan
 Despí
 La Rueca
 Associació Panòptic
 Pla Estel
 Plan de Competencias Digitales para la Empleabili-
 dad en Extremadura
 Plataforma de Infancia
 Societat d'Història de l'Educació dels Països de
 Llengua Catalana
 UNICEF España
 Universitat Oberta de Catalunya
 Universitat Autònoma de Barcelona
 Universidad Complutense de Madrid
 Universitat de Barcelona
 Universidad de Deusto
 Universitat de Girona
 Universitat de Lleida
 Universitat Pompeu Fabra
 Universitat Ramon Llull
 Universitat Rovira i Virgili
 Universitat de Sevilla
 Universitat de València
 Universitat Popular Baix Montseny
 Universitat Popular de Sant Joan Despí

SUPORT

La Fundació Ferrer i Guàrdia és una entitat sense ànim de lucre. Per finançar part de les seves activitats sol·licita el suport de diverses institucions públiques o participa en convocatòries i concursos públics de finançament de projectes. Al 2022, hem comptat amb el suport de les següents administracions i organitzacions:



**"Instruiu-vos i sereu lliures,
associeu-vos i sereu forts,
estimeu-vos i sereu feliços"**

(Anselm Clavé)

www.ferrerguardia.org

936 011 644

fundacio@ferrerguardia.org

C/Avinyó 44, 1r. 08002 Barcelona

-





FUNDACIÓ
FERRER i GUÀRDIA